

УДК 81:172.4(477)

DOI: <https://doi.org/10.30970/PPS.2022.42.41>

МОВА ВОРОЖНЕЧІ В БІЛОРУСЬКИХ СОЦІАЛЬНИХ МЕДІА ПІСЛЯ ПОЛІТИЧНОЇ КРИЗИ 2020 РОКУ (НА ПРИКЛАДІ TELEGRAM-КАНАЛІВ NEXТА ТА NEXТА LIVE)

Тарас Польовий

*Національний університет «Львівська політехніка»,
Інститут прикладної математики та фундаментальних наук,
кафедра міжнародної інформації
пл. Святого Юра, 3, 79000, м. Львів, Україна*

Ярина Ткач

*Національний університет «Львівська політехніка»,
Інститут прикладної математики та фундаментальних наук,
кафедра міжнародної інформації
пл. Святого Юра, 3, 79000, м. Львів, Україна*

У статті представлено результати моніторингу контенту одних із наймасовіших в Білорусі Telegram-каналів NEXТА та NEXТА Live. На їх прикладі розглянуто проблему використання мови ворожнечі в білоруських соціальних медіа після політичної кризи 2020 року. Висвітлено роль і значення соціальних медіа в сучасних суспільних процесах. Відзначено, що використання мови ворожнечі в білоруському інформаційному дискурсі було процесом двостороннім і, з різним ступенем поширення, використовувалося, як зі сторони провладних медіа так і опозиційних каналів.

Згаданими ресурсами здійснювалася координація акцій протестів та сприяння діяльності антивладної опозиції в Білорусі. Авторами виявлено та проаналізовано основні прийоми, які використовувалися, авторами Telegram-каналів NEXТА та NEXТА Live проти політичних опонентів, силових органів, державних чиновників та Александра Лукашенка. Зокрема, використовувалися такі прийоми, як демонізування, дегуманізування, маргіналізація та віктимізація окремих осіб чи груп людей. Водночас, відмічено, що попри перелічені прийоми, методи інформаційного впливу з боку зазначених Telegram-каналів мали не лише деструктивний, а й конструктивний характер.

Констатується, що авторам каналу через вживання своєрідної лексики, шаблонних фраз та слів-маркерів, просту та доступну подачу інформації, здійснювалося апелювання до емоцій аудиторії. Зроблено висновок, що використання мови ворожнечі трансльованої телеграм каналами NEXТА та NEXТА Live через вживання негативних та зневажливих конотацій відбувалося в на тлі протиставлення різних суспільних груп одна одній та нав'язування дихотомії «ми»-«вони». Характерною рисою, при цьому, було протиставлення груп одна одній, із наданням протилежній групі негативних характеристик.

Ключові слова: соціальні медіа, мова ворожнечі, Telegram-канали, NEXТА, демонізування, дегуманізування, маргіналізація, віктимізація.

У сучасному світі, в добу становлення і розвитку інформаційного суспільства політичні економічні і соціальні процеси, які відбуваються всередині держав чи у зовнішньополітичній сфері піднімаються та висвітлюються не лише традиційними засобами масової інформації, але й соціальними медіа. Значне зростання впливу та значення месенджерів та соціальних мереж на політичні процеси відбулося з 2009 року, на фоні протестів в Молдові та Ірані. Така тенденція зберігалася і під час подій так званої Арабської весни 2010–2011 років, закінчуючи українським Євромайданом. В усіх перелічених випадках

соціальні медіа відгравали ключову роль у суспільних процесах в період масових акціях. Такий феномен отримав назву Twitter-революція або Facebook-революція, тобто протести, в ході яких акції координуються через популярні соціальні мережі, месенджери, та ін.

Згодом, під час масових протестів в Гонконзі та Каталонії 2019-2020 років, основною медіаплатформою для координації та комунікації став месенджер Telegram. Поступово, з огляду на тиск зі сторони урядів великих держав та проблеми із дотриманням анонімності, такі соціальні медіа перетворилися на «місця для запеклих пропагандистських битв і обміну образами, але не для координації дій» [1]. Тим не менш, у випадку протестів під час політичної кризи в Білорусі 2020 року, Telegram-канали продовжували виконувати згадані функції. Ключову роль в цьому процесі відіграли, зокрема, канали NEXTA та NEXTA Live, які вийшли на пік своєї активності саме з початком протестів. Це супроводжувалося зростанням соціальної напруги у Білорусі, поляризацією та підвищеною інформаційною активністю білоруського суспільства.

Одночасно, слід зауважити, що авторами каналів NEXTA та NEXTA Live, при подачі інформації використовувалися різноманітні прийоми та методи інформаційного впливу, які мали як конструктивний так і деструктивний характер. З-поміж останніх можна виділити, зокрема, мову ворожнечі. І саме на цьому аспекті буде зосереджена основна увага в рамках даного дослідження.

Хоча, існує чимало визначень поняття мова ворожнечі, в ході дослідження ми опиралися на трактування даного явища, яке дає білоруська правозахисна ініціатива «Журналісти за толерантність», а саме: висловлювання, що створюють загрозу громадській безпеці, розпалюють ворожнечу та дегуманізують окремі групи людей [2].

Виходячи з вищезазначеного, паралельно з розгортанням політичної кризи в Білорусі, спостерігалось активне використання риторики, що надавала негативних рис та характеристик окремим особам або різним соціальним групам. У цьому сенсі важливою особливістю, характерною для згаданих Telegram-каналів стало активне нав'язування ярликів та слів неологізмів, маркування політичних опонентів, закріплення за ними негативних а, іноді, і образливих конотацій у рамках поділу груп людей на «ми»-групи і «вони»-групи. В цьому можна вбачати ознаки протиставлення двох груп одна одній, із наданням протилежній групі негативних характеристик. Причому, автори каналу не заперечували, що продукували і подавали інформацію у такому вигляді задля ефективної протидії державній пропаганді, паралельно стверджуючи, що вони займаються «пропагандою у хорошому сенсі – бий ворога його ж зброєю. Ми змушені відповідати так само. У наших постах з'являються слова «карателі» та «фашисти», натяки на спалювання силовиків, бо емоції зашкалюють» [3]. Такі наративи допомагали консолідувати суспільство для опору та заохочували людей виходити на вулиці, щоб протистояти владі і її прихильникам як уособленню «зла».

Варто відзначити, що використання мови ворожнечі в білоруському інформаційному дискурсі було процесом двостороннім. Негативні конотації на адресу опонентів, з різною часткою інтенсивності та охоплення аудиторії, застосовувалися як прихильниками протесту, так і прибічниками влади. Словацький дослідник Іван Посохін, який вивчав мовну та візуальну складову соціально-політичного протистояння в Білорусі на початку політичної кризи 2020 року, з цього приводу зазначав, що в мовному контексті для кожної зі сторін характерні схожі стратегії маргіналізації, демонізування та дегуманізування опонентів [4, с. 260].

Однак, якщо з боку останньої, наявність адміністративного ресурсу створювала практично необмежені можливості для нав'язування суспільству необхідних наративів, то для протестувальників основним каналом інформаційного протистояння залишалися соціальні медіа, зокрема Telegram-канали NEXTA та NEXTA Live.

Авторам каналу притаманні, проста та доступна подача інформації, власний своєрідний сленг через який здійснювалося апелювання до емоцій споживача інформації та продукування слівотворів, які в силу популярності та охоплення аудиторії перетворювалися на шаблонні фрази та слова-маркери. Номінації, які використовувалися протестувальниками проти режиму А. Лукашенка, політичних репресій та насильства з боку силовиків, спрямовані, з одного боку, на самого А. Лукашенка, з іншого боку – на його прихильників, а також на представників силових структур [4, с. 260].

Далі проаналізуємо найуживаніші прийоми та ярлики, які використовувалися на каналах NEXTA та NEXTA Live для позначення своїх опонентів. Звертаючись до близьких та зрозумілих для більшості білорусів образів часів Другої світової війни на адресу міліції, вживаються такі висловлювання як: «фашисти» [5; 6], «поліцаї» [7; 8; 9], «карателі» [10; 11]. Таким чином, через історичну пам'ять про жорстокість окупаційної нацистської влади переносилися негативні емоції на сучасну білоруську міліцію. У такому ж дискурсі, місця позбавлення волі, в яких перебували затримані протестувальники номінувалися організованими владою «концтаборами» [12]. У такий спосіб, звернення до історичної пам'яті народу є характерним прийомом. Для поколінь білорусів Друга світова війна стала великою національною трагедією. Відтак, використання такої риторики, відповідно, фіксувало у суспільній свідомості негативні образи та асоціації відносно протилежної групи. Аналогічна риторика використовувалася державною пропагандою, яка вбачала в проявах національної символіки ознаки фашизму [13].

Проводячи історичні паралелі, іноді, режим А. Лукашенка порівнювали із режимом Й. Сталіна, тим самим демонізуючи його. Силіві придушення протестів та переслідування опозиційних сил порівнювали із сталінським терором, називаючи його «лукашенківським терором» [14]: «За часів сталінського терору воронки так само забирали білорусів з їхніх робочих місць, люди зникали безвісти, а потім виявлялися у в'язницях. Лукашенківський терор живе за тими ж заповідями» [14]. Загалом, ситуацію, яка скалася в країні, та політичний режим називали «антиутопією лукашизму» [15], а самого А. Лукашенка – «диктатором» [16]. Автори публікацій зазначали, що до «сталінщини залишився один крок» [16]. Так, в одній із публікацій було зазначено, що «колишній президент оголосив війну своєму народові» [14]. Такі тези допомагали укріплювати в особі А. Лукашенка образ спільного ворога, який опирався на історичні аналогії.

З огляду на характер політичного протистояння всередині Білорусі, поширеним було явище віктимізації, тобто процесу представлення певного об'єкта в ролі жертви. Телеграм-канали, використовуючи випадки застосування сили та зброї проти опозиціонерів та мітингувальників, конструювали образ жертв, які потерпали внаслідок дій зі сторони влади та силових структур [17]. Натомість, з точки зору представників влади та її прихильників, саме опозиції та мітингувальникам відводилася роль агресора, від якого держава захищалася [18].

Ще одним прийомом, який використовувався авторами каналу була маргіналізація та дегуманізація представників силових структур, яких найменували «козлами і ублюдками» [19; 20], «гвалтівниками та біомусором» [21; 22], «псами режиму» [23; 24; 25], «нелюдами» [26]. Для підкреслення слабкого духу та неможливості протистояти режимові та злочинним наказам, у телеграм каналі «NEXTA» правоохоронні служби почали називати «слабовиками» [27]. Підсилюючи негативне ставлення до силових структур їх представників називали «насиловиками» [28], «лукашистським бидлом» [28], «бандитами в чорному» [28], а також поширювали публікації, у яких йшлося про те, що вони «розуміють тільки мову сили» [28]. Фактично, такі формулювання подавалися як заклик до насилля та його схвалення щодо силовиків.

Окрім вживання принизливих ярликів та образ в сторону силових структур, на каналі NEXTA Live, також, поширювали інструкції як боротись із «космонавтами» [29] та «лукашистськими гоблінами» [30]. Протестувальників заохочували зривати із них шоломи та балаклави для нейтралізації [31]. У цьому ж контексті, в рамках протистояння, у відкритий доступ авторами каналу викладалася особиста інформація, адреси, номери телефонів працівників силових структур, військових, міліціонерів [32; 33]. Одночасно, у телеграм каналі Nexta Live, також, поширювали лозунги для здійснення насилля проти силовиків – «Мочи козлів! Мочи ублюдків!» [19].

Чимала увага, в даному контексті, приділялася особі Александра Лукашенка, стосовно якого застосовуються як прийоми, спрямовані на його демонізування в очах білорусів: «Лукашеску» [34; 35], «кривавий диктатор» [36; 37], так і на його маргіналізацію, дегуманізацію та висміювання: «тарган» [38; 39], «щур» [40], «лукавий» [41], «дід» [42; 43], «шкловський пенсіонер» [44], «колгоспний фірер» [45; 46], «лукавий свинопас» [47], «агрофірер» [48], «престарілий маразматик» [49], «недополковник» [49], «синьопалий» [49].

Одним із найпопулярніших ярликів, яким означали А. Лукашенка був термін «узурпатор» [50], використання якого пов'язували із невизнанням реальних результатів виборів та його незаконним перебуванням при владі. Такі ярлики наголошували на вік А. Лукашенка та створювали сатиричний образ підстаркуватого, і, водночас, дуже жорстокого й нелегітимного президента. Окрім словесних принижень, на каналах NEXTA також поширювали відео, на якому протестуючі вішали опудало, а у підписі до відео, було зазначено, що вони символічно «повісили поїхавшого діда» [51].

Інший напрям використання мови ворожнечі зі сторони опозиційних телеграм каналів – дискредитація прихильників А. Лукашенка на усіх рівнях, включаючи рядових громадян, які були на стороні влади та чиновників. На цьому фоні, прибічники білоруського правителя найменувалися «лукашистамими» [52] або «ябатьками» [53], «лукашистськими виродками» [54; 55], та ін. Збірна назва «лукашисти», використовувалася для створення ворожого образу, і будучи співзвучною із терміном фашисти, додавала постаті негативного забарвлення. Ще одна, поширена назва для провладних груп населення – «ябатьки»: «Озвірілий «ябатька» побив хлопця за БЧБ-прапор» [52]. Це поняття, яке походить із термінології групи прихильників А. Лукашенка, було покликане стати сатиричним та іронічним означенням його прихильників. Зокрема, мітинги, організовані для підтримки влади та А. Лукашенка, стали називати «ябати́нгами», виражаючи, у такий спосіб, своє негативне ставлення до них.

Для принизливого означення чиновників, які підпорядковувалися А. Лукашенку, їх називали «тараканячими чиновниками» [55], а для дискредитації та підкреслення зневажливого ставлення до їх назви додавали фразу «так звані». Наприклад, «так зване Міністерство інформації» [48], або просто змінювали назву, додаючи принизливі конотації, наприклад «Державний комітет дірявих кордонів» [56]. Відносно найближчого оточення А. Лукашенка, також, використовувалися зневажливі фрази. Зокрема, прес-секретарку білоруського керівника Наталію Ейсмонт назвали «прес-секретуткою узурпатора» [57], командувача ОМОНу Дмитрія Павличенка – «вірним м'ясником» [57].

Аналогічні підходи спостерігалися і у випадку із ставленням до державних інститутів та провладних медіа. Так, маргіналізації та демонізування білоруського правосуддя сприяли дискредитуючі фрази, наприклад «білоруське кривосуддя» [16]. Публікуючи інформацію про судові процеси над опозиціонерами або людьми, які були затримані під час протестів, замість звичного «суд» вживали термін «судилище» [58], щоб підкреслити його злочинний характер. Людей, які були затримані силовиками називали не ув'язненими,

а «полоненими» [59], наголошуючи на їх незаконному утриманні «лукашенківськими холюями» [59]. Тоді як, державні медіа, вплив на які мала влада, називали «інфосмітниками» [60], «пропагандиськими смітниками» [60], «зливними бачками лукашистів» [60], а власне канал «Жёлтые сливы» називали «Жёлтые свиньи» [61].

Таким чином, мова ворожнечі трансльована телеграм каналами NEXTA та NEXTA Live, базувалася на використанні згаданого протиставлення «ми»-«вони», що виразно ілюструє допис на каналі NEXTA Live від 7 лютого 2021 року, із заголовком: «11-12 лютого ми проведемо справжні народні збори!!». Його зміст нав'язує до суперечності інтересів білоруського народу і представників влади: «...Адже вони визнають, що їхня війна проти народу триває...» [62]. Варто відзначити, що слово «ми» у згаданому дописі вжито 12 разів, тоді як «вони»/«їх» – 7. Відтак, можна констатувати, що характерною рисою притаманною контенту поширюваному згаданими телеграм каналами, було протиставлення різних соціальних груп, із наданням протилежній групі негативних рис. Це реалізовувалося через такі прийоми як: демонізування, дегуманізування, маргіналізацію та віктимізацію окремих осіб чи груп людей.

Список використаної літератури

1. Bershydsky L. There Will Be No More Facebook Revolutions. URL: <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2019-10-18/post-facebook-revolutions-will-be-organized-on-apps-like-telegram#xj4y7vzkg>
2. Мониторинг языка вражды в СМИ Беларуси в отношении людей из уязвимых групп в контексте первой волны пандемии коронавируса. URL: <https://j4t.info/wp-content/uploads/2021/01/Monitoring-yazyika-vrazhdyi-v-SMI-Belarusi-v-otnoshenii-lyudei---iz-uyazvimyih-grupp-v-kontekste-pervoi---volnyi-pandemii-koronavirusa.pdf>
3. “Мы занимаемся пропагандой в хорошем смысле – бей врага его же оружием”. URL: <https://meduza.io/paragraph/2020/09/18/my-zanimaemsa-propagandoy-v-horoshem-smysle-bey-vraga-ego-zhe-oruzhiem>
4. Посохин И. «Послевыборная ситуация в Беларуси: язык и образы», в: Актуальные проблемы преподавания национальных языков и литератур : сб. научных статей по итогам Международной научно-практической конференции, Ахвандерова О. А., посвященной 70-летию кандидата педагогических наук, доцента З. Н. Якушкиной, ред. А. Дмитриева, Чебоксары, Россия. С. 258–264.
5. Сегодня бойцу ММА... Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexa_live/14447?single
6. Фашисты brutally куда-то тащат девушек с БЧБ. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexa_live/11021
7. Просто послушайте, что говорят простые минчанки пробегающим мимо карателям. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexa_live/12434
8. Полицаи будут усиленно зачищать улицы Минска. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexa_live/12198
9. Сегодня первое воскресенье... Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexa_live/12580?single
10. Пытки ОМОНа. Телеграм-канал NEXTA Live. 2020. URL: https://t.me/nexa_live/11178
11. Буквально горы цветов и записок. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexa_live/8062
12. Главред “Комсомольской Правды” назвал произволом задержание журналиста Геннадия Можейко. URL: https://t.me/nexa_live/14761
13. Что роднит БЧБ и свастику? URL: https://www.tvr.by/news/obshchestvo/chto_rodnit_bchb_i_svastiku/

14. ДЗЯДЫ. Марш против террора. URL: https://t.me/nexata_live/11952
15. Между Пушкинской и Спортивной военные (!!!) обшманывают машины в пробке. URL: https://t.me/nexata_tv/5177
16. Остался один шаг до сталинщины. URL: https://t.me/nexata_tv/23019
17. Сколько заплатили прикорытникам за смерть Романа Бондаренко? URL: https://t.me/nexata_tv/21770
18. Лукашенко о беглых: это бандиты, которые воюют против государства. URL: <https://www.belta.by/president/view/lukashenko-o-beglyh-eto-bandity-kotorye-vojujut-protiv-gosudarstva-483353-2022/>
19. Мочи козлов! Мочи ублюдков! Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/11654
20. 2 года колонии за то, что упал на ногу карателя. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/12765
21. Инициатива ВУПОЛ опубликовала новые видеосвидетельства издевательств лукашистского гестапо над белорусами. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/12485
22. Чу! 17/10 – Марш молодости. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/11724
23. По данным правозащитного центра «Весна», на данный момент известно о 83 задержанных на Марше народного обвинения. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/12432
24. Стало известно о гибели 31-летнего Романа Бондаренко. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/12109
25. Сегодня в Минске каратели устроили потасовку с пенсионерами. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/12246?single
26. «Они развернулись на нас! URL: https://t.me/nexata_tv/10153
27. ГУБОП признал свою беспомощность. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/14860
28. Протестующие дали достойный отпор лукашистскому быдлу! URL: https://t.me/nexata_live/11652
29. Точечные задержания продолжаются. URL: https://t.me/nexata_live/10930
30. Лукашистские гоблины преследуют людей и во дворах! Лукашистские гоблины преследуют людей и во дворах! Жесть! URL: https://t.me/nexata_live/10765
31. Краткое пособие по ликвидации тихарей и карателей! URL: https://t.me/nexata_tv/3897
32. Человек, который руководил бандитами сегодня. URL: https://t.me/nexata_live/10946
33. Никто не останется анонимным. URL: https://t.me/nexata_live/11172
34. Польша упрощает условия приема на работу белорусов. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/12322
35. Денег нет, но вы держитесь. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/15177
36. Беларусь живе! Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/10064?single
37. В Жлобине была совершена провокация... Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/8965?single
38. Проводим рейды по всем населённым пунктам региона с целью выявления негосударственной символики – тайная запись совещания руководства управления МЧС по Витебской области. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/12453
39. Белорусы беднеют с каждым днем нахождения узурпатора у власти. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/11389
40. Дворец Крысы уже перекрыт. Все силы брошены туда. Телеграм-канал NEXTA. URL: https://t.me/nexata_tv/5031

41. По следам вчерашнего стрима предлагаем небольшую экскурсию по храму тщеславия лукавого – Дворцу Независимости. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/13431?single
42. Простите, тут дед что-то несвязное про наш канал сказать пытается. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/13966
43. Лукашенко намеренно обостряет отношения с Украиной. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/14030
44. Неделю назад Таракан обещал опубликовать всю правду о слитых разговорах людей из его свиты. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/12280
45. Волю Белорусов не сломить. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/12240
46. Марш соседней. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/12283
47. Пьяным водителем, терроризирующим город на каршеринге, оказался поклонник лукавого свинопаса. URL: https://t.me/nexata_tv/20619
48. Так называемое Министерство информации подало иск против портала TUT.BY. Телеграм-канал NEXTA. URL: https://t.me/nexata_tv/5301
49. Несостоявшийся полковник направил послание. URL: https://t.me/nexata_tv/23042
50. Ну и новости! URL: https://t.me/nexata_live/13123
51. Поехавшего деда повесили! Пусть и символично. URL: https://t.me/nexata_tv/5104
52. Озверевший ябатька избил парня за БЧБ-флаг. Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_tv/7744
53. В сети появилось видео, на котором отбитый ябатька... Телеграм-канал NEXTA Live. URL: https://t.me/nexata_live/13489
54. Лукашистские подонки уничтожили мемориал Романа Бондаренко. URL: https://t.me/nexata_tv/19901
55. Уже завтра США, Канада и Великобритания собираются ввести персональные санкции против тараканьих чиновников. URL: https://t.me/nexata_tv/5251
56. Государственный комитет дырявых границ вводит ограничения. URL: https://t.me/nexata_tv/23062
57. Кстати, сегодня за протестами вместе с... URL: https://t.me/nexata_live/10933
58. В Минске началось судилище над редакцией БелаПАН. https://t.me/nexata_tv/23096
59. Сегодняшний уровень насилия... URL: https://t.me/nexata_live/11655
60. Прикорытники требуют объяснения от Google и Telegram по факту блокировки инфо-помойки «Жёлтые сливы». URL: https://t.me/nexata_tv/23103
61. «Жёлтые свиньи» окончательно всё. URL: https://t.me/nexata_tv/23127
62. 11-12 февраля мы проведём настоящее народное собрание!! URL: https://t.me/nexata_live/13266

HATE SPEECH IN BELARUSIAN SOCIAL MEDIA AFTER THE 2020 POLITICAL CRISIS (THE CASE OF TELEGRAM-CHANNELS NEXTA AND NEXTA LIVE)

Taras Polovyi

*Lviv Polytechnic National University,
Institute of Applied Mathematics and Fundamental Sciences,
Department of International Information
Sviatoho Yura Square, 3, 79000, Lviv, Ukraine*

Yaryna Tkach

*Lviv Polytechnic National University,
Institute of Applied Mathematics and Fundamental Sciences,
Department of International Information
Sviatoho Yura Square, 3, 79000, Lviv, Ukraine*

The article presents the content monitoring results for one of the most popular Telegram channels in Belarus NEXTA and NEXTA Live. Their example examines the problem of using hate speech in Belarusian social media after the 2020 political crisis. The role and importance of social media in modern social processes are highlighted. Noted that the use of hate speech in the Belarusian information discourse was a two-way process and, with varying degrees of dissemination, was used by both the pro-government media and opposition channels.

These resources coordinated protests and promoted anti-government opposition activities in Belarus. The authors identified and analyzed the main methods used by the authors of the NEXTA and NEXTA Live Telegram channels against political opponents, law enforcement agencies, government officials and Alexander Lukashenko. Such methods as demonization, dehumanization, marginalization and victimization of individuals or groups of people were used. At the same time, it is noted that despite the above methods, the methods of informational influence of these Telegram-channels were not only destructive but also constructive.

Stated that the authors of the channel, using unique vocabulary, standard phrases and marker words, simple and accessible presentation of information, appealed to the emotions of the audience. Concluded that the use of hate speech broadcast by the telegrams on NEXTA and NEXTA Live using negative and derogatory connotations took place against the background of opposition of different social groups to each other and the imposition of a dichotomy "we" – "they". A characteristic feature, however, was the opposition of groups to each other, giving the opposite group negative characteristics.

Key words: social media, hate speech, Telegram channels, NEXTA, demonization, dehumanization, marginalization, victimization.